21905 ـ رویت شب قدر

سوال

آیا می‌توان شب قدر را با چشم مجرد بشری دید ؟ چون بعضی از مردم می‌گویند اگر انسان بتواند شب قدر را مشاهده کند نوری را در آسمان خواهد دید یا چیزی شبیه این. رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ و صحابه‌اش چگونه این شب را می‌دیدند؟ اصلا آدم چطور بفهمد که شب قدر را دیده؟ آیا اگر انسان این شب را نبیند ثواب و اجر آن را به دست می‌آورد؟ خواهشمندم با ذکر دلیل توضیح دهید.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

ممکن است کسی که از سوی خداوند توفیق یافته شب قدر را با دیدن نشانه‌هایش مشاهده کند، و صحابه ـ رضی الله عنهم ـ با نشانه‌هایی به وقوع شب قدر استدلال می‌کردند. اما عدم رویت این نشانه‌ها برای کسی که از روی ایمان و احتساب آن را به عبادت پرداخته مانع از به دست آمدن فضیلت این شب نیست. بنابراین اگر عبادت کسی از روی ایمان و احتساب موافق با این شب بود اجر آن را به دست خواهد آورد حتی اگر نداند که آن شب، شب قدر بوده است. رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ می‌فرماید: هر که شب قدر را از روی ایمان و احتساب به نماز [و عبادت] ایستد گناهان گذشته‌اش آمرزیده می‌شود و در روایتی دیگر آمده است: هر که برای به دست آوردن آن به عبادت ایستد سپس [این شب] واقع شود گناهان گذشته و آینده‌اش آمرزیده می‌شود.

همچنین از پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ روایاتی به صحت رسیده دال بر اینکه یکی از نشانه‌های این شب طلوع بدون شعاع خورشید در صبحِ آن است، و ابی بن کعب سوگند یاد می‌کرد که این شب، شب بیست و هفتم است و به همین نشانه استدلال می‌کرد. اما راجح و صحیح‌تر این است که این شب در همه‌ی شب‌های دهه‌ی پایانی جابجا می‌شود و احتمال شب‌های فرد بیشتر است و شب بیست و هفتم در میان شب‌های فرد احتمالش بیشتر است. اما کسی که در همه‌ی شب‌های دهه‌ی پایانی در قرائت قرآن و دعا و دیگر عبادات تلاش کند بدون شک شب قدر را به دست خواهد آورد و به پاداشی دست خواهد یافت که خداوند برای قیام کنندگان از روی ایمان و احتساب این شب تدارک دیده است.

توفیق از سوی الله است و درود و سلام بر پیامبر ما محمد و آل و اصحاب وی باد.